

ΣΑΒΒΑΤΟ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΕΠΑΛ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ: ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΧΡΗΣΤΑΚΗ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΜΩΨΣΙΔΗ

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Δεν ξέρω τι να παίξω στα παιδιά

Μέσα σε μόλις μία εβδομάδα έχουν γίνει γνωστά μερικές δεκάδες περιστατικά με μαθητές που βγάζουν μαχαίρια και φαλτσέτες, για να επιβεβαιώσουν την κοφτερή πλευρά της εφηβείας. Μετά τα περιστατικά ο Μιχάλης Χρυσοχοϊδης μίλησε για φαινόμενο βίας και 9.000 προσαγωγές σε οκτώ μήνες (αλίμονο), ο Γιώργος Φλωρίδης για αυστηροποίηση των ποινών σε γονείς (ή θα δέρνουν ή θα βάζουν φυλακή) και οι ψυχολόγοι (αχ, οι ψυχολόγοι) για την αγάπη που τόση ανάγκη έχουν τα παιδιά. Όποτε ακούω την κοινοτοπία ότι στα παιδιά αρκεί η αγάπη, θυμάμαι ένα πανέμορφο, αλλά ερμητικά κλεισμένο σπίτι στο χωριό μου, όπου ζούσε φυλακισμένο ένα κορίτσι που δεν είδαμε ποτέ, ακριβώς επειδή το αγαπούσαν πολύ, όπως πίστευαν, οι γονείς του.[...]

Η Ελλάδα **εγκατέλειψε** το επιβλαβές αυταρχικό μοντέλο ανατροφής των παιδιών την περίοδο που ανακάλυψε τη δημοκρατία. Οι άνθρωποι είχαν αρχίσει να έχουν δικαιώματα, μαζί τους και τα παιδιά, και το ξύλο από τον γονιό ή τον δάσκαλο δεν προερχόταν από τον Παράδεισο, αλλά κατευθείαν από την Κόλαση. Στη συνάντηση με το νέο δημοκρατικό μοντέλο ανατροφής η Ελλάδα κουβάλησε τις άσχημες μνήμες της φτώχειας, των πολέμων και της ανέχειας. Έτσι, η δημοκρατική και προστατευτική ανατροφή για το παιδί μπολιάστηκε με τα σύνδρομα του παρελθόντος και απέκτησε παθογενείς ιδιότητες, διαμορφώνοντας την **ανατροφή** α λα ελληνικά. Το παιδί δεν έπρεπε να υποφέρει, όπως οι γονείς στο παρελθόν, έπρεπε να είναι εξασφαλισμένο και τα προβλήματά του όσο το δυνατόν να είναι λυμένα. Στο παιδί δεν έπρεπε να εξασφαλιστούν τα εφόδια για το μέλλον, αλλά να εξασφαλιστεί το ίδιο το μέλλον. [...]

Το παιδί έπαψε να κακοποιείται με τη βία και τον ξυλοδαρμό κι άρχισε να ζει τον ευνουχισμό της υπερπροστασίας. Η απολυτοποίηση των όρων «διάλογος» και «πειθώ» οδήγησαν σε ένα μοντέλο όπου πολύ συχνά για το παιδί δεν υπάρχουν όρια και ευθύνες. Απλώς έχει γεννηθεί, για να εξυπηρετείται, μια μορφή πρίγκιπα ή πριγκίπισσας που πρέπει να μένει αλώβητος/η από δυσκολίες και να έχει τα πάντα έτοιμα. Η έννοια της ιεραρχίας στην οικογένεια ή την κοινωνία, η οποία διαμορφώνει πολλές φορές αίσθημα ασφάλειας, αντικαταστάθηκε από ένα νεφελώδες περιβάλλον απαιτήσεων και «θέλω». [...]

Η αδυναμία της οικογένειας να βρει τη χρυσή τομή ανάμεσα στην προσφορά και την απαίτηση, να διδάξει και να προετοιμάσει το παιδί αντί να το εξυπηρετεί, δεν αποτελεί τη μόνη προβληματική κατάσταση. Γιατί ταυτόχρονα το παιδί είναι εκτεθειμένο στη βία ως μοντέλο που προάγεται μέσα από την τηλεόραση και το διαδίκτυο. Δίπλα στον ευνουχισμό του εαυτού δημιουργείται μια εικονική πραγματικότητα την οποία υιοθετεί για να διαφύγει από το πρότυπο της εξυπηρέτησής του που αγαπά και μισεί ταυτόχρονα. Το παιδί-άβαταρ είναι άγνωστο στους γονείς, οι οποίοι βολεύονται από την ησυχία που **εξασφαλίζει** ένα τάμπλετ ή η πολύωρη θέαση τηλεόρασης.

Η βία δεν είναι εκτροπή, αλλά λογικό αποτέλεσμα για τον έφηβο που παλεύει να βρει υπόσταση. Και δεν φταίνε μόνο οι ορμόνες του. Ταυτόχρονα η βία δεν είναι το μόνο σύμπτωμα. Όλο και περισσότεροι έφηβοι παρουσιάζουν παθολογικά φαινόμενα, όπως η κατάθλιψη, οι κρίσεις πανικού, οι ιδεοψυχαναγκαστικές διαταραχές. Αυτός είναι ο μαύρος αριθμός που δεν καταγράφουν οι στατιστικές και τα βίντεο με αγανακτισμένους και επιθετικούς εφήβους. Κι αυτός ο άγνωστος αριθμός θα εκδηλωθεί στα κοινωνικά φαινόμενα που θα διαμορφωθούν στις επόμενες γενιές.

Κώστας Βαξεβάνης, <https://www.documentonews.gr/article/den-xero-ti-na-paixo-sta-paidia/>

1^η Δραστηριότητα

A1. Να παρουσιάσετε συνοπτικά τα αίτια και τις συνέπειες της νεανικής βίας, όπως διατυπώνονται στις δύο (2) τελευταίες παραγράφους («Η αδυναμία της οικογένειας...στις επόμενες γενιές.») του αποσπάσματος. (60-80 λέξεις).

15 Μονάδες

2^η Δραστηριότητα

A2. Στην πρώτη παράγραφο του κειμένου («Μέσα σε μόλις...οι γονείς του.») ο συντάκτης επικαλείται το συναίσθημα του αναγνώστη. Να εντοπίσετε και να καταγράψετε τρία (3) διαφορετικά μέσα πειθούς με τα οποία επιτυγχάνει το σκοπό του.

9 Μονάδες

A3. Να γράψετε μία συνώνυμη λέξη για κάθε μία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου : εγκατέλειψε, ανατροφή, εξασφαλίζει.

6 Μονάδες

3^η Δραστηριότητα

A5. Πρόσφατα διαβάσατε το παραπάνω άρθρο για το ρόλο που διαδραματίζει η οικογένεια στην εκδήλωση της νεανικής βίας. Αποφασίζετε να στείλετε μια επιστολή στον αρθρογράφο με σκοπό να παρουσιάσετε την ευθύνη της οικογένειας για το φαινόμενο της νεανικής βίας, αλλά και να εξηγήσετε ποιες συνέπειες έχει η δυσλειτουργία της οικογένειας στους εφήβους. Στο κείμενό σας μπορείτε να αξιοποιήσετε και επιχειρήματα του κειμένου. (200-250 λέξεις)

20 Μονάδες

Β. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΑΡΕΙΤΟΛΜΟ

ΧΑΛΙΑ ΓΚΡΙΜΠΡΑΝ

Δάφνη - Αγ. Δημήτριος
Για τα παιδιά

Τα παιδιά σας δεν είναι δικά σας παιδιά.

Είναι οι γιοι και οι κόρες της λαχτάρας της ζωής για τον εαυτό της.

Έρχονται στον κόσμο μέσα από σας, αλλά δεν προέρχονται από εσάς,

Και παρότι είναι μαζί σας, δεν ανήκουν σε σας.

Μπορείτε να τους δώσετε την αγάπη σας, όχι όμως τις σκέψεις σας,

Γιατί έχουν τις δικές τους σκέψεις.

Μπορείτε να στεγάσετε το σώμα τους, όχι όμως την ψυχή τους,

Γιατί η ψυχή τους ζει στο σπίτι του Αύριου,

που εσείς δεν μπορείτε να το επισκεφτείτε ούτε καν στα όνειρά σας.

Μπορείτε να πασχίσετε να τους μοιάσετε, μην

προσπαθείτε όμως να τα κάνετε να σας μοιάσουν.

Γιατί η ζωή δεν πηγαίνει πίσω, ούτε μένει στο χτες.

Είστε τα τόξα απ' τα οποία τινάζονται σαν ζωντανές σαΐτες τα παιδιά σας.

Ο Τοξότης βλέπει το στόχο στη γραμμή του Απειρού

και σας λυγίζει με την δύναμη Του ώστε οι

σαΐτες Του να φύγουν γοργά και να φτάσουν μακριά.

Δεχθείτε το λύγισμα σας στα χέρια Του με χαρά.

Γιατί Αυτός, όπως αγαπά τη σαΐτα που εκτοξεύεται,

Αγαπά και το τόξο που είναι σταθερό.

Απόσπασμα από το βιβλίο του Χαλίλ Γκιμπράν, Ο Προφήτης, Ο Κήπος του Προφήτη, εκδόσεις Printa.

1^η Δραστηριότητα

B1. Στη δεύτερη στροφή του ποιήματος, το ποιητικό υποκείμενο απευθύνει κάποιες συμβουλές στους γονείς. Ποιες είναι αυτές; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας αναφερόμενοι σε συγκεκριμένα σημεία του ποιήματος.

15 Μονάδες

ΑΡΕΙΤΟΛΜΟ

2^η Δραστηριότητα

B2. Στην πρώτη στροφή του ποιήματος να εντοπίσετε δύο (2) αντιθέσεις και να σχολιάσετε τη λειτουργία τους.

6 Μονάδες

B3. Στο ποίημα να εντοπίσετε μία μεταφορά, μία προσωποποίηση και μια παρομοίωση και να τις καταγράψετε.

9 Μονάδες

3^η Δραστηριότητα

B4. Το ποιητικό υποκείμενο απευθύνεται στους σημερινούς γονείς και τους συμβουλεύει για τη στάση που πρέπει να τηρούν απέναντι στα παιδιά τους, προκειμένου να τα βοηθήσουν να αναπτυχθούν. Κατά τη γνώμη σας, ποια είναι η προσφορά της οικογένειας στην ανάπτυξη ενός παιδιού; (100-150 λέξεις)

20 Μονάδες

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!

ΑΡΕΙΤΟΛΜΟ

Δάφνη - Αγ. Δημήτριος